

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 399/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou advokátom Mgr. J. H., vedené pod sp. zn. Rvp 2254/2011, Rvp 2256/2011, Rvp 2257/2011, Rvp 2259/2011, Rvp 2431/2011, Rvp 2432/2011, Rvp 2440/2011 a sp. zn. Rvp 2452/2011, vo veci namietaného porušenia jej práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 CoE 327/2010 z 31. marca 2011, sp. zn. 17 CoE 328/2010 z 31. marca 2011, sp. zn. 43 CoE 109/2011 zo 7. apríla 2011, sp. zn. 13 CoE 158/2011 z 20. júna 2011, sp. zn. 42 CoE 18/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. 16 CoE 213/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. 41 CoE 141/2011 z 31. mája 2011 a sp. zn. 42 CoE 57/2011 z 10. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 2254/2011, Rvp 2256/2011, Rvp 2257/2011, Rvp 2259/2011, Rvp 2431/2011, Rvp 2432/2011, Rvp 2440/2011 a sp. zn. Rvp 2452/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2254/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 31. augusta 2011, 20. a 21. septembra 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namietala porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 CoE 327/2010 z 31. marca 2011, sp. zn. 17 CoE 328/2010 z 31. marca 2011, sp. zn. 43 CoE 109/2011 zo 7. apríla 2011, sp. zn. 13 CoE 158/2011 z 20. júna 2011, sp. zn. 42 CoE 18/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. 16 CoE 213/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. 41 CoE 141/2011 z 31. mája 2011 a sp. zn. 42 CoE 57/2011 z 10. mája 2011 (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka je právnickou osobou, ktorá sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere uzavretých v období od júla 2005 až do augusta 2008 poskytla viacerým fyzickým osobám (dlžníkom) úvery vo výške od 165,97 € do 2 655,51 €, ktoré spolu s ďalšími poplatkami boli dlžníci povinní vrátiť v 9 až 12 mesačných splátkach. Keďže dlžníci neuhradili niekoľko po sebe idúcich splátok, dostali sa do omeškania so splácaním úveru, čím sa tento stal v zmysle podmienok úveru okamžite splatným. Sťažovateľka opakovane vyzvala dlžníkov na úhradu úveru. Keďže dlžníci neuhradili dlžné čiastky, začala sťažovateľka rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom S. a. s., B., v súlade s rozhodcovskou dohodou uzavretou medzi sťažovateľkou a dlžníkmi. Rozhodcovské konanie skončilo vydaním nálezov rozhodcovského súdu, ktoré majú podľa názoru sťažovateľky povahu exekučného titulu.

2.1. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2254/2011 bola 28. mája 2009 spísaná pred súdnym exekútorom zápisnica (alebo návrh) na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného Okresným súdom Lučenec (ďalej len „okresný súd“) 11. februára 2010 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 6 Er 456/2009 z 11. októbra 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 17 CoE 327/2010 z 31. marca 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

2.2. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2256/2011 bola 7. mája 2009 spísaná pred súdnym exekútorom zápisnica (alebo návrh) na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 11. februára 2010 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 6 Er 440/2009 z 8. októbra 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 17 CoE 328/2010 z 31. marca 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

2.3. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2257/2011 bol 12. augusta 2006 podaný návrh na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 22. februára 2007 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Sťažovateľka podala 27. augusta 2010 návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorý bol poverený jej vykonaním. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 14 Er 627/2006 z 25. januára 2011 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Zároveň týmto uznesením neudelil súhlas na zmenu súdneho exekútora. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 43 CoE 109/2011 zo 7. apríla 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

2.4. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2259/2011 bol 21. augusta 2006 podaný návrh na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 27. septembra 2006 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Sťažovateľka podala 27. augusta 2010 návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorý bol poverený jej vykonaním. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 21 Er 627/2006 z 27. januára 2011 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. O zmene súdneho exekútora okresný súd nerozhodol. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 13 CoE 158/2011 z 20. júna 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

2.5. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2431/2011 bola 7. mája 2009 spísaná pred súdnym exekútorom zápisnica (alebo návrh) na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 26. októbra 2009 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 9 Er 440/2009 z 3. novembra 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 42 CoE 18/2011 z 31. mája 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

2.6. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2432/2011 bol 5. augusta 2006 podaný návrh na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 19. septembra 2006 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Sťažovateľka podala 16. septembra 2010 návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorý bol poverený jej vykonaním. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 21 Er 602/2006 z 25. februára 2011 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. O zmene súdneho exekútora okresný súd nerozhodol. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 16 CoE 213/2011 z 31. mája 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

2.7. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2440/2011 bola 28. novembra 2009 spísaná pred súdnym exekútorom zápisnica (alebo návrh) na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 12. februára 2010 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 6 Er 1237/2009 z 31. januára 2011 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 41 CoE 141/2011 z 31. mája 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

2.8. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2452/2011 bola 27. októbra 2009 spísaná pred súdnym exekútorom zápisnica (alebo návrh) na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 31. decembra 2009 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. Okresný súd z vlastného podnetu *ex officio* bez akéhokoľvek dokazovania či predchádzajúcej výzvy uznesením sp. zn. 9 Er 1124/2009 z 3. novembra 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 42 CoE 57/2011 z 10. mája 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne a právne správne.

3. Podľa názoru sťažovateľky napadnutými uzneseniami krajského súdu boli porušené jej práva vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru v príčinnej súvislosti s právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil uznesenia prvostupňových súdov o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení z dôvodu, že exekúciu nemožno vykonať na základe predloženého rozhodcovského nálezu. Podľa krajského súdu je rozhodcovská doložka v zmluvách o úvere neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto bola už od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Dlžníci totiž nemali možnosť voľby pri výbere spôsobu riešenia sporu. Z uvedeného dôvodu ani rozhodcovský rozsudok vydaný v tomto konaní nemohol byť riadnym exekučným titulom. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že krajský súd označeným uznesením porušil právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na

ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľka v sťažnosti podrobne uviedla skutočnosti, ktoré podľa jej názoru mali spôsobiť porušenie jej práv. Sťažovateľka poukázala na to, že okresný súd tým, že vydal poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, vyvolal u sťažovateľky legitímne očakávanie vykonania exekúcie voči majetku dlžníka, a tým ochranu jej majetku. Následne však okresný súd z vlastného podnetu, t. j. bez podnetu exekútora, sťažovateľky alebo povinného začal konanie o zastavenie exekúcie, pričom pred začatím tohto konania neposkytol možnosť účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k začatiu konania o zastavení exekúcie. Tým podľa sťažovateľky bola porušená rovnosť strán. Sťažovateľka tiež namietala vykonanie dokazovania, ku ktorému došlo z vlastného podnetu bez znalosti vôle strán, keď im nebol daný priestor na vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom a ani možnosť navrhnúť nové dôkazy, ktoré by mohli zmeniť rozhodnutie o zastavení exekúcie. Sťažovateľka na podporu svojich tvrdení interpretovala čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, poukázala aj na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti uvedené v sťažnostiach sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že napadnutými uzneseniami boli porušené označené práva sťažovateľky, napadnuté uznesenia zruší, prizná sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

7. Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Spoločné prerokovanie vecí

8. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2254/2011, Rvp 2256/2011, Rvp 2257/2011, Rvp 2259/2011, Rvp 2431/2011, Rvp 2432/2011, Rvp 2440/2011 a sp. zn. Rvp 2452/2011, a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

Namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu *každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou*

verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

11. Po oboznámení sa s obsahom námietok sťažovateľky, skutkovým stavom v prejednávaných sťažnostiach, ako aj skutkovými a právnymi závermi obsiahnutými v napadnutých uzneseniach dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosti sú zjavne neopodstatnené. Táto skutočnosť je dôvodom na ich odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd poukazuje na odôvodnenia svojich predošlých rozhodnutí o skutkovo totožných sťažnostiach sťažovateľky, napr. I. ÚS 250/2011, I. ÚS 259/2011, I. ÚS 260/2011, III. ÚS 49/2011, III. ÚS 56/2011, IV. ÚS 55/2011. Ústavný súd sa stotožňuje s odôvodnením týchto rozhodnutí, ktoré boli sťažovateľke riadne doručené, preto na ne v plnom rozsahu odkazuje.

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažností ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti v nich uplatnených už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2011